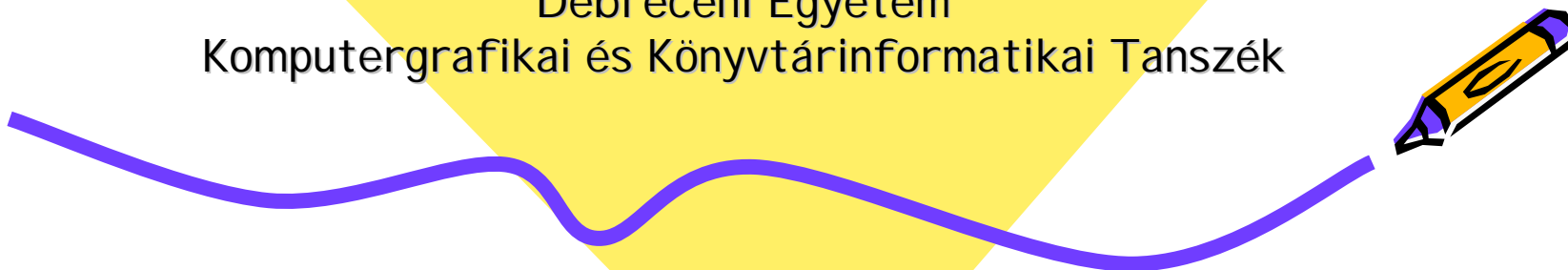

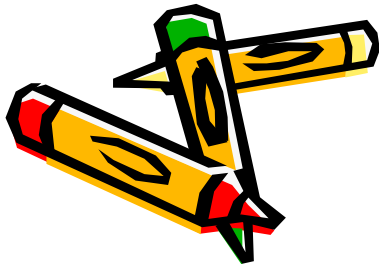
Mesék és mesekönyvek illusztrációinak adatbázisa

Kenéz Tünde
Debreceni Egyetem
Komputergrafikai és Könyvtárinformatikai Tanszék

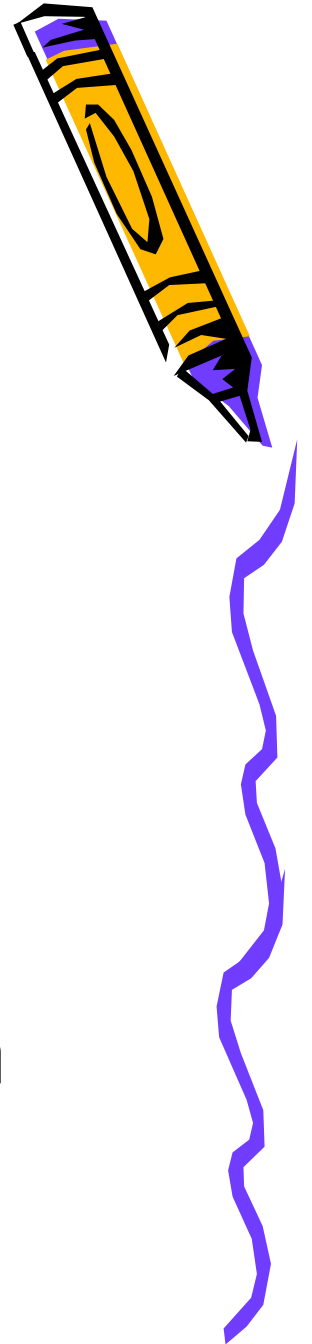
Hol volt hol, nem volt...

- I . A mesék kialakulása
- -földrajztörténeti irányzat: vándorláselmélet-
Indiából ered
- -motívumok görög, keleti, kelta eredetűek
- -pszichoanalitikus mesekutatók:meseteremtő lelki
folyamatok
- -típuskutató és katalógusíró iskola:folklorisztikai
rendszerzése

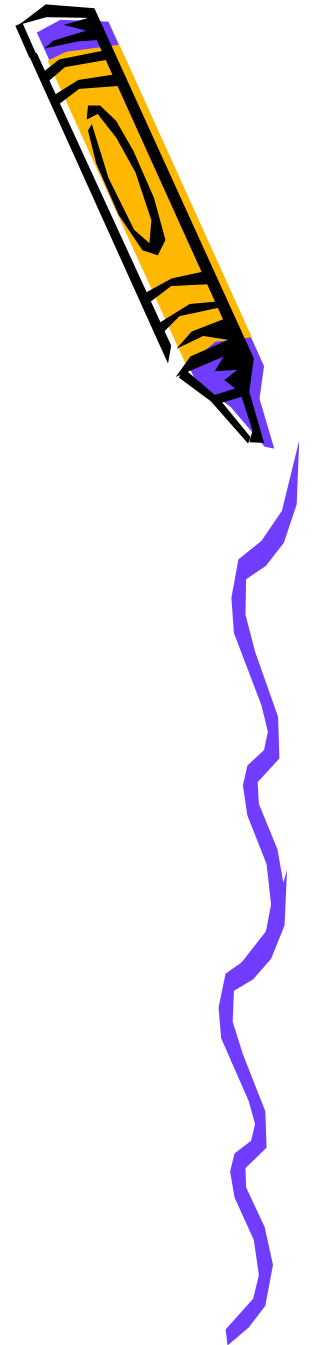
A mese

- pillanatnyi ihletettség
- alkalomhoz kötött
- szokásokhoz alkalmazkodó
- változatok
- írott mese: szerves, következetes
- mondott mese: laza, következetlen

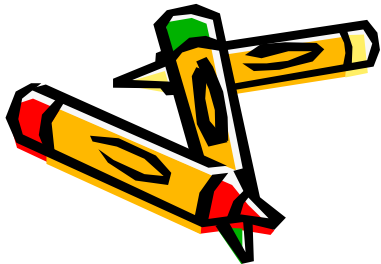
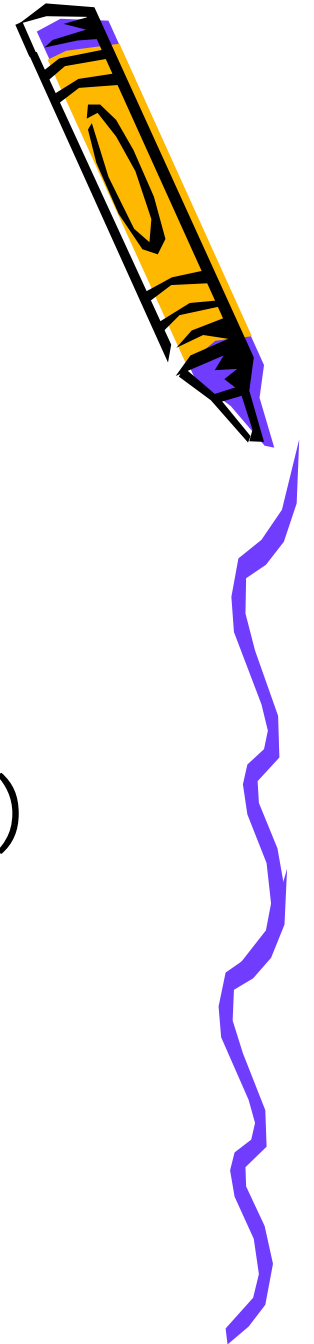
Csoportjai:

- állatmese
- tündérmese
- novellamese
- legendamese

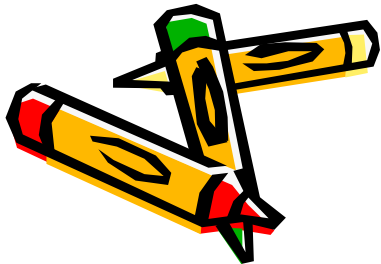
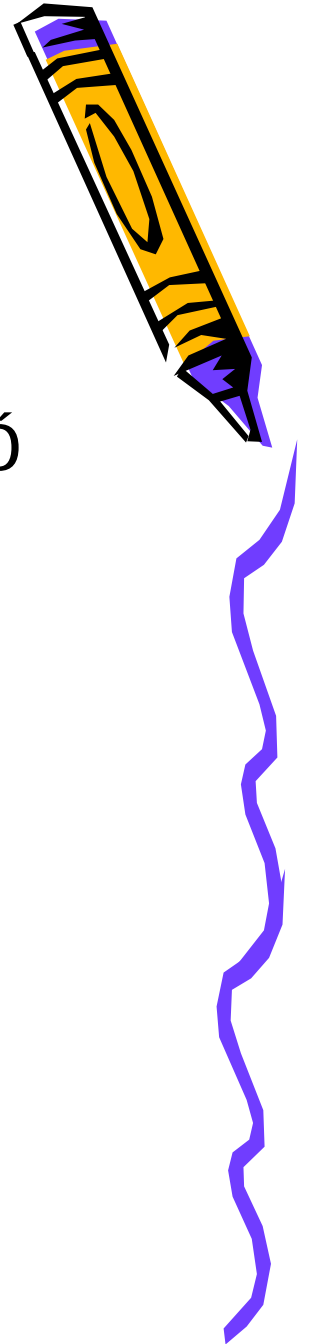
Alcsoportjai:

- rászédett ördögökről szóló mese
- rátótiáda (falucsúfoló)
- tréfásmese
- formulamese (nyelvtörő, csalimese)

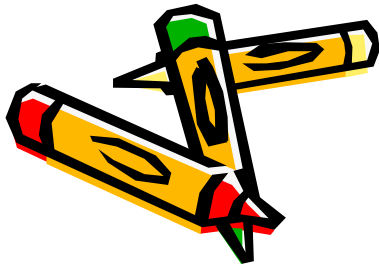
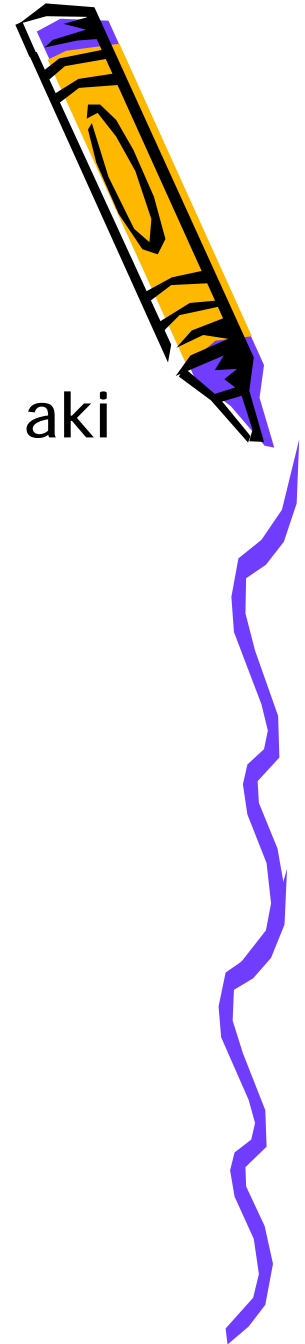
A gyermek és a mese(könyv)

- 0-6 év Képeskönyv, színes leporelló
- 6-8 év tündérmese, állatmese
- 8-10 év reális olvasmányok (gyermekek történetei)

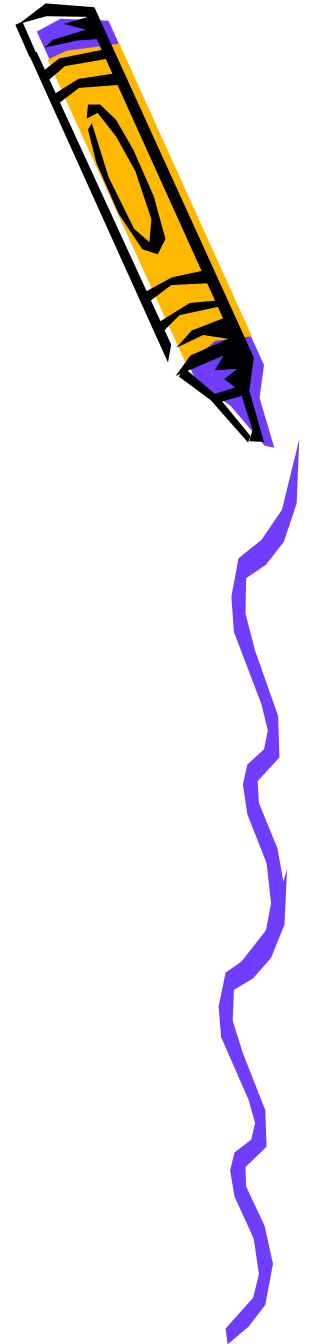
A magyar mesekönyvtörténet

- Bezerédy Amália első a magyar irodalomban aki a gyermekvilággal foglalkozott
- Benedek Elek
- Singer és Wolfner
- Tutsek Anna: Cilike
- Sebők Zsigmond: Mackó úr utazásai
- Lesznai Anna
- Balázs Béla
- Móra Ferenc
- ...

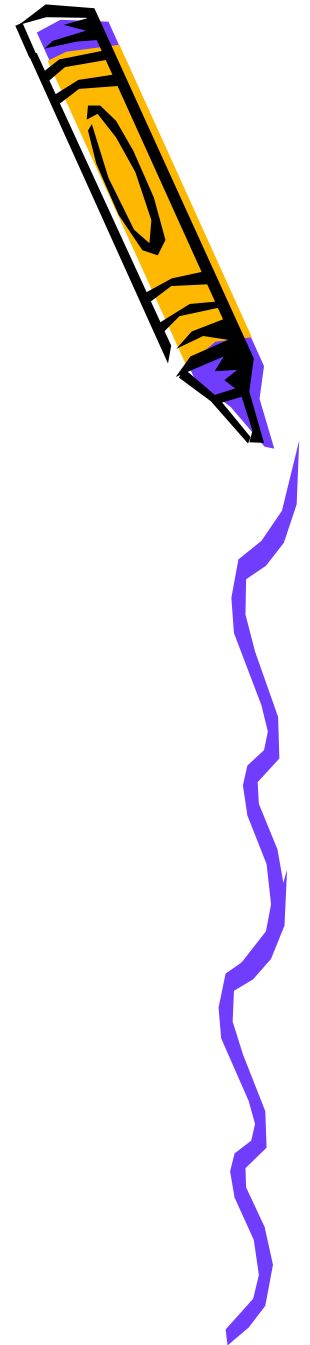
A gyermek és az illusztráció

- Felismerés, ráismerés
- Fejleszti a fantáziát
- Gondolkodásra készítet
- Segíti az esztétikai érzéket
- Pedagógiai, didaktikai funkció

I Ilusztráció

- egészoldalas
- féloldalas
- elszórt
- marginális
- iniciálé
- fejezetléc
- keret

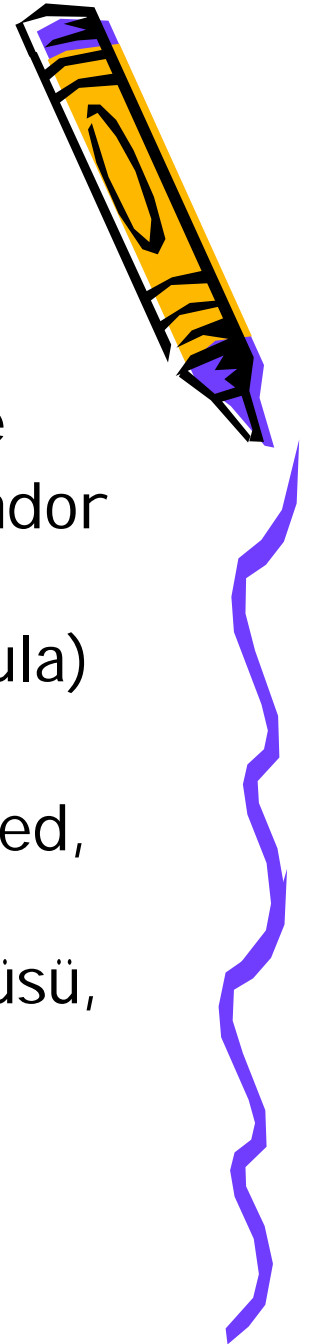
Az illusztráció fajtái:

- Nyersfordításhoz hasonló képi megelevenítés pl. Würtz Ádám
- Gyermekvilághoz alkalmazkodó, naivitásra törekvő, hangulatos képek: pl. Heinzelmann Emma
- Tartalmi és hangulati rokonságot magánviselő : pl. Reich Károly

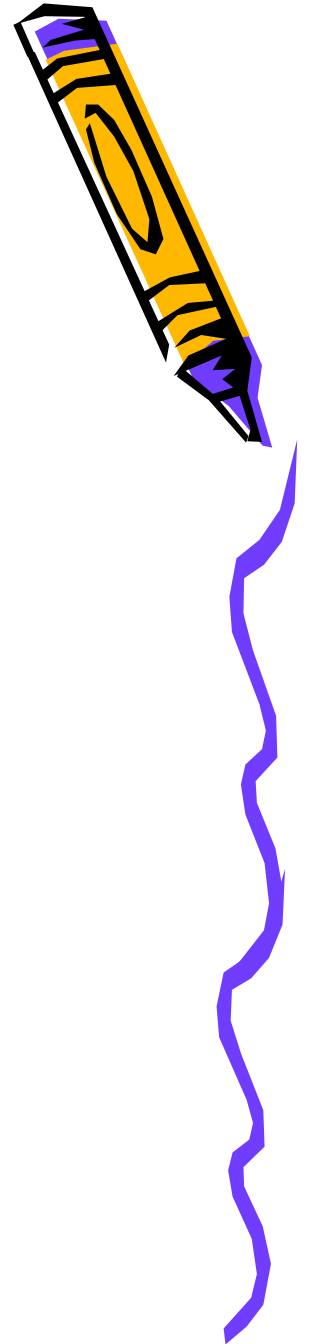
Technikai megoldások

- Rézmetszet pl. Bezerédy Amália: Flóri könyve
- Fametszet pl. Balázs Béla: Testvérország (Kondor Lajos)
- Akvarell pl. Weöres Sándor :Bóbita (Hincz Gyula)
- Tusrajz (Reich Károly)
- Régi fényképek pl. Janikovszky Éva :Akár hiszed, akár nem (Réber László)
- Bábfilmből vett képsorok pl. Csukás István: Süsü, a sárkány

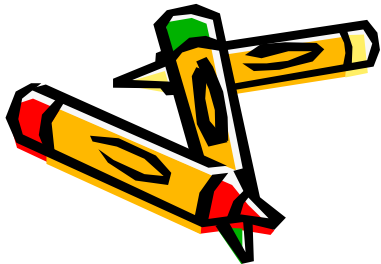
Az illusztráció feladata

- díszítés: pl. Lesznai Anna: A kis pillangó utazása Tündérországba
- értelmezés: Würtz Ádám
- kiegészítés

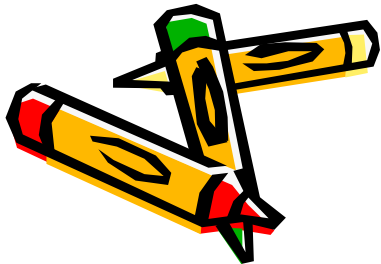
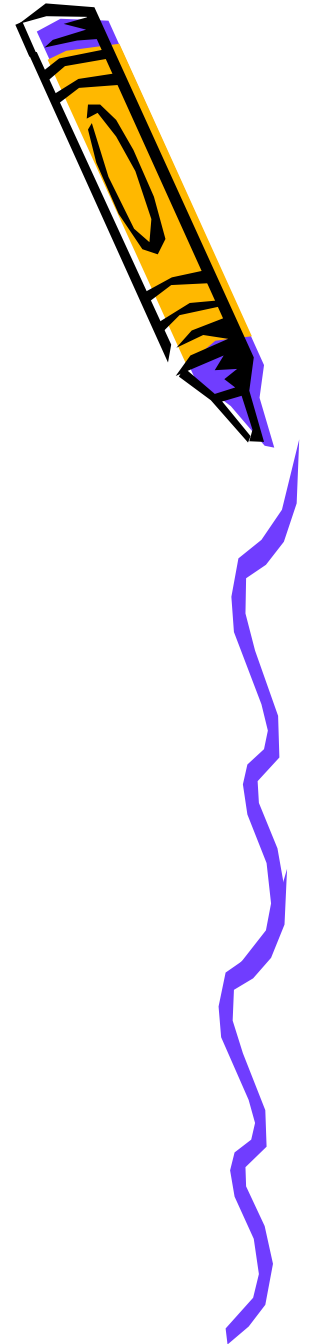
Az illusztrátor

- A művész: grafikus, festő
- A szerző: író, költő
- A szerző és illusztrátor szimbiózisa
pl. Janikovszky Éva + Réber László
- A gyermek

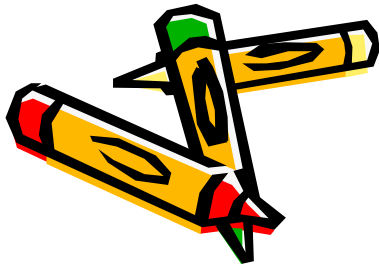
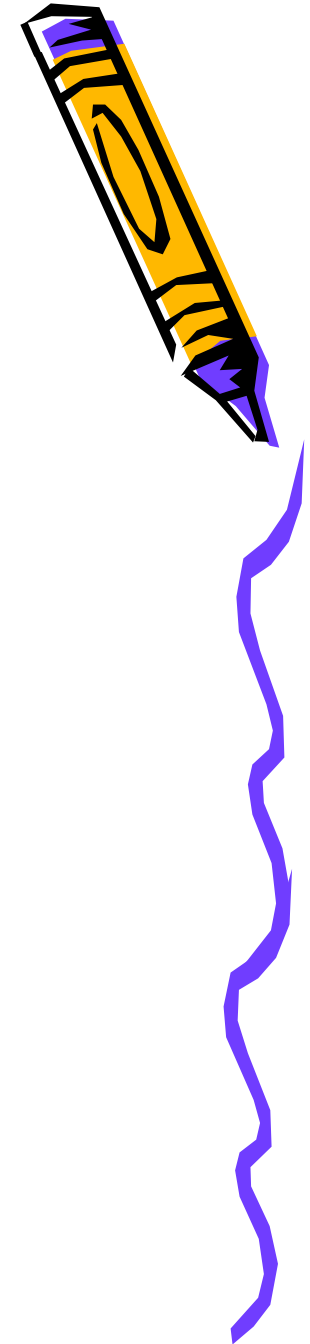
Az adatbázis

- -Microsoft Access 2000 program
- Relációs adatbázis kezelő program
- Adatok tárolása
- Adatok visszakeresése
- Adatok megjelenítése

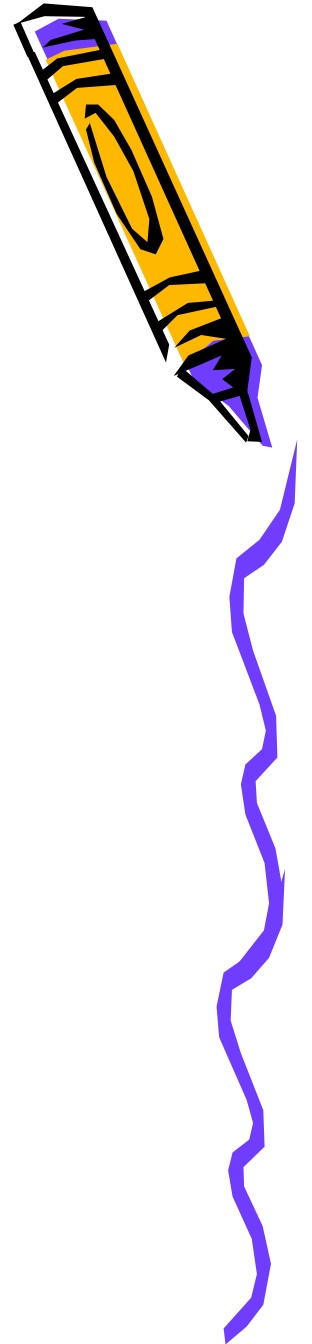
Az adatbázis tartalma

- I. A mese
 - mese adatai: szerző, cím, helye a mesekönyvben (oldalszám)
 - mesekönyv bibliográfiai adatai: szerző, cím, kiadás éve, kiadás helye, méret
 - meseszereplők: állatok, emberek, kitalált lények
 - mesei tárgyak
 - mesei helyszínek
 - II. Az illusztráció
 - stílus
 - technika
 - méret
 - keletkezési idő
 - szín
- II. Az illusztrátor
- életrajzi adatok
 - díjak, kitüntetések
 - további munkái
 - fénykép

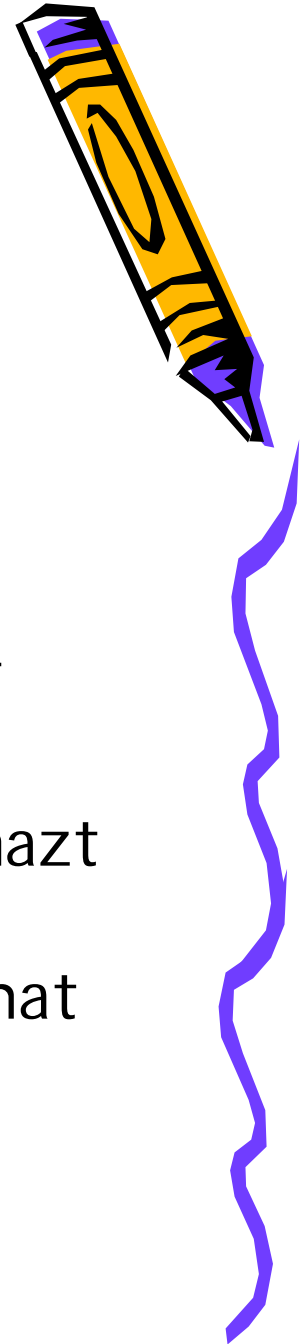
Az adatbázis

- Áttekinthetőség
- Kereshetőség
- Képi és szöveges információ
- Ugyanahhoz a meséhez tartozó illusztrációk megjelenítése

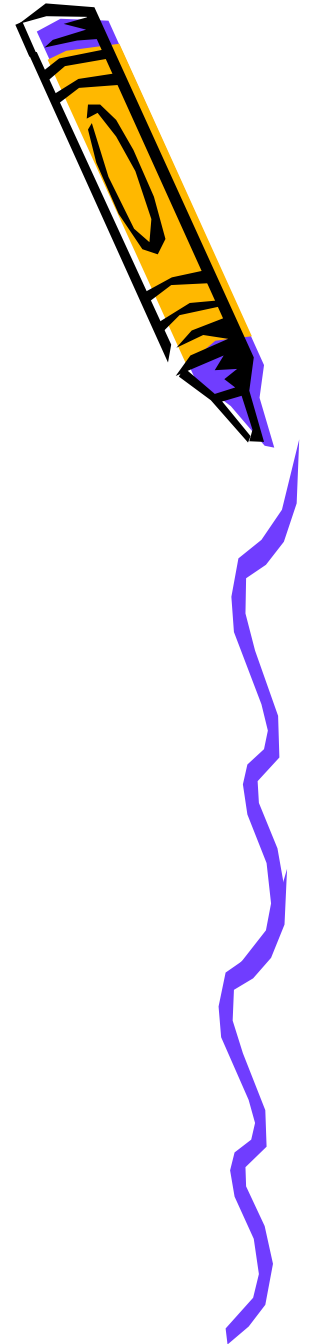
Figyelem!

- 1 mesének több illusztrációja
- Ugyanaz az illusztráció több meséhez?
- 1 könyvben több mese lehet
- Ugyanaz a mese több könyvben is megjelenhet
- 1 illusztrátornak több illusztrációja
- 1 illusztrátor többször is illusztrálhatta ugyanazt a mesét
- ugyanaz a szereplő több mesében is előfordulhat
- szinonimák

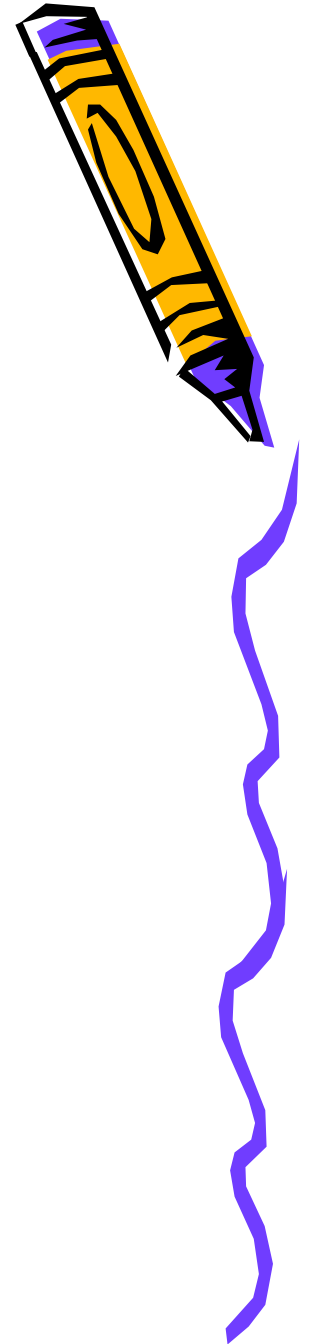
Kiknek hasznos?

- Művészettörténészek
- Képzőművészek
- Gyermekkönyvtárosok
- Szülők
- Gyermekek

Tovább lépés

- Publikálás a weben
- Mesei weblap:
 - -(net)mesék
 - -meseillusztrációk
 - -gyermekillusztrációk
 - -játékok
- Az adatbázis angol és magyar nyelven

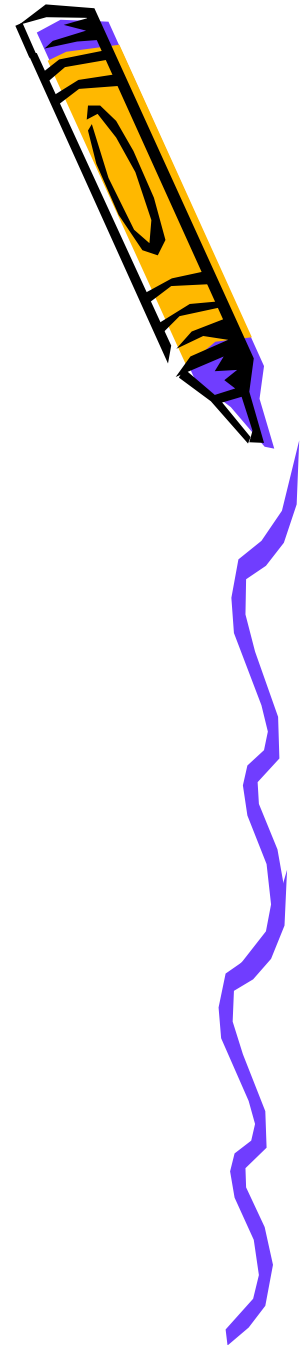

Az illusztrátor: Reich Károly

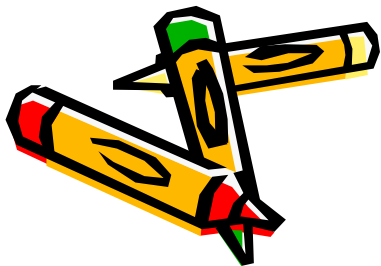
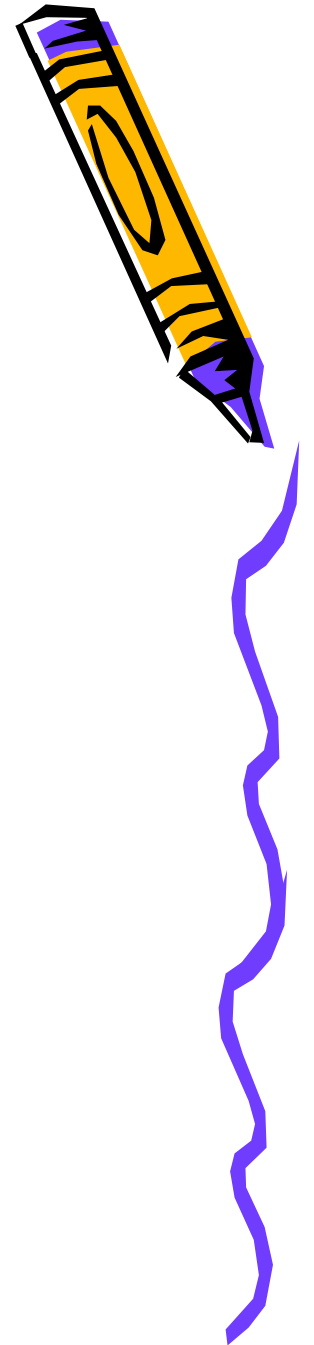
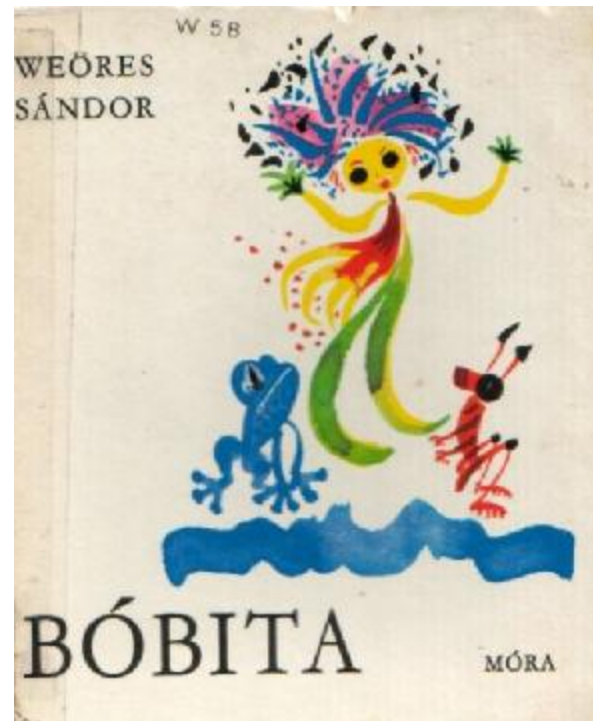

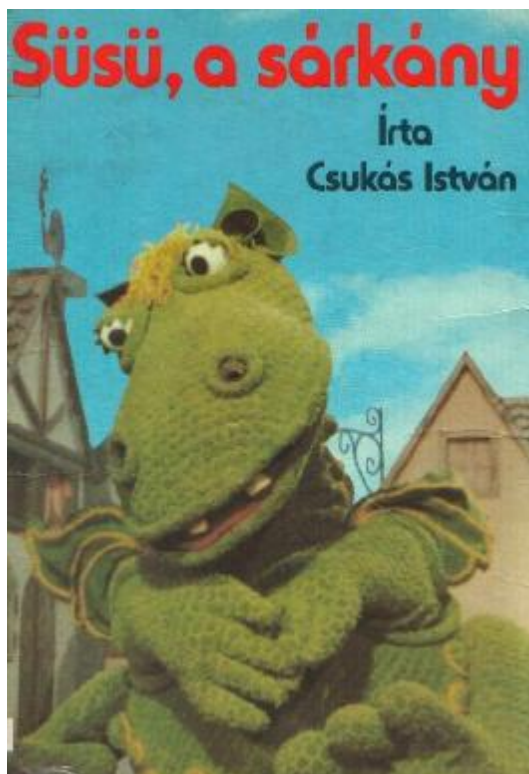
I Ilusztrációk

Réber László

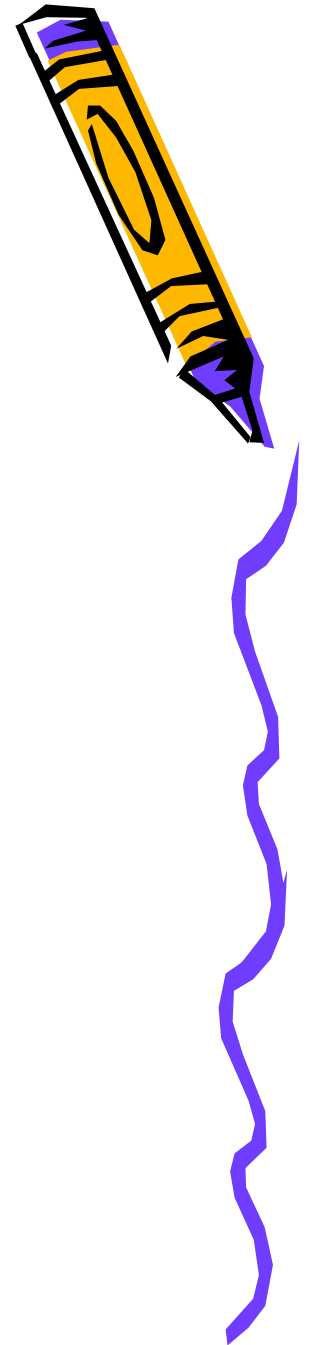
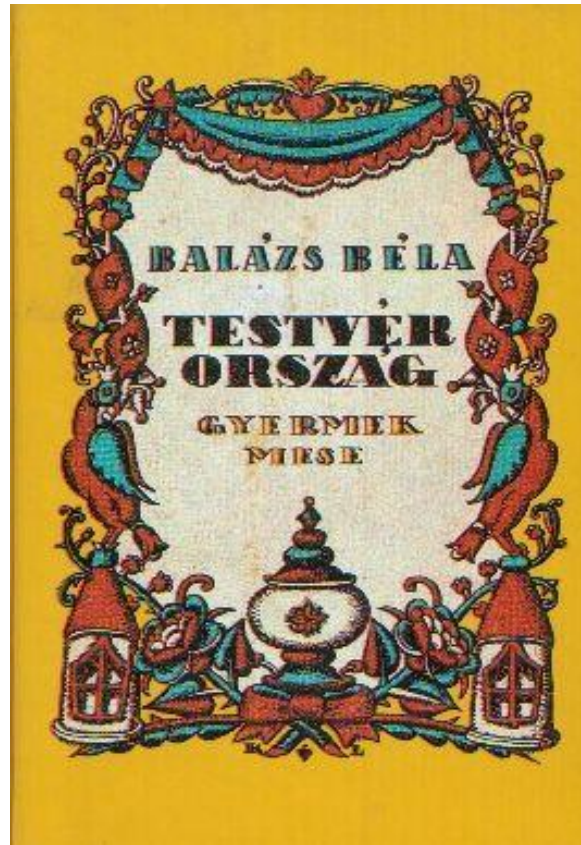

Hincz Gyula

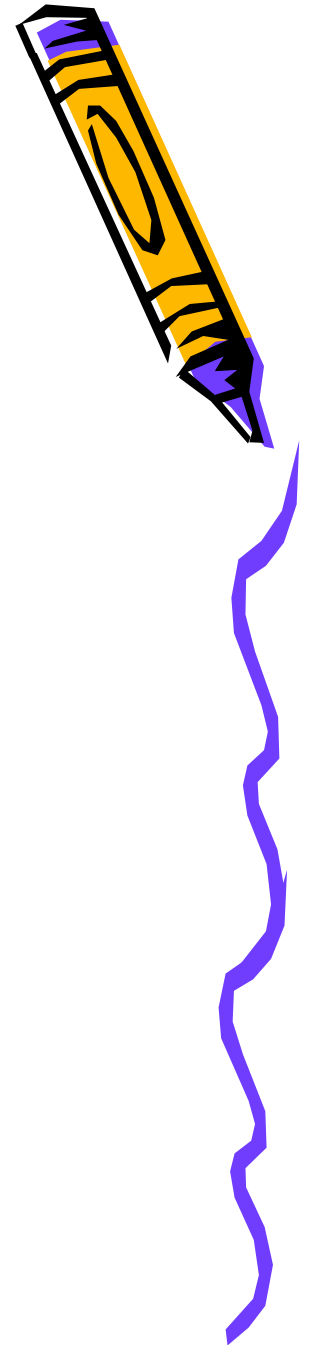
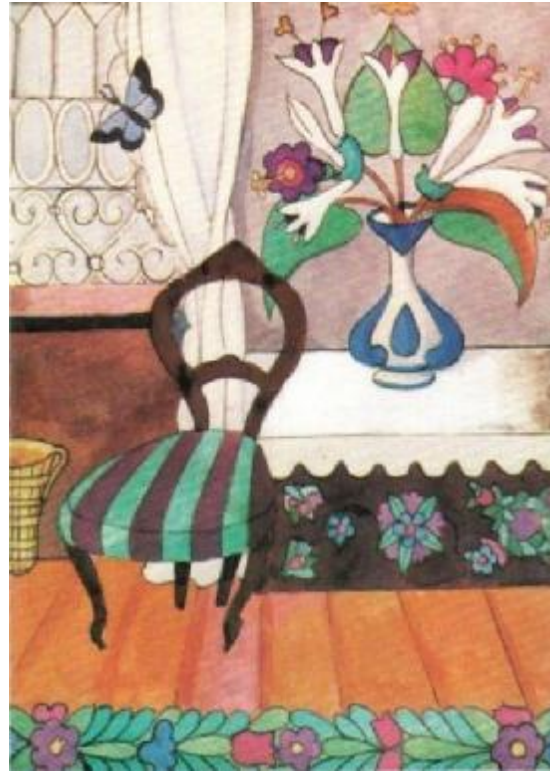

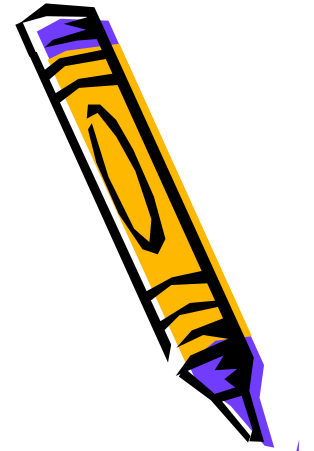
Kozma Lajos

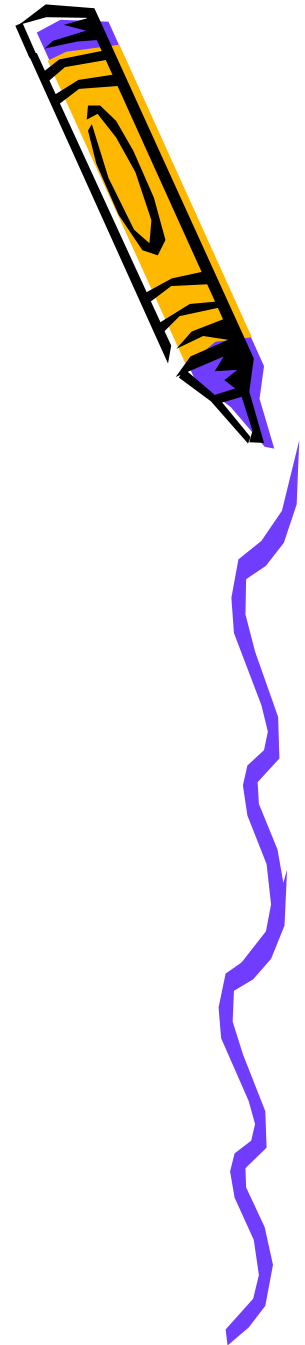
Lesznai Anna : A kis pillangó utazása

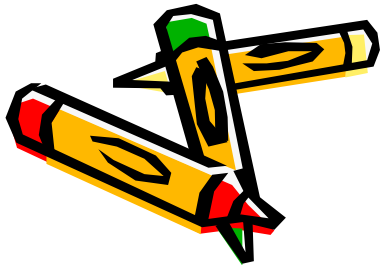
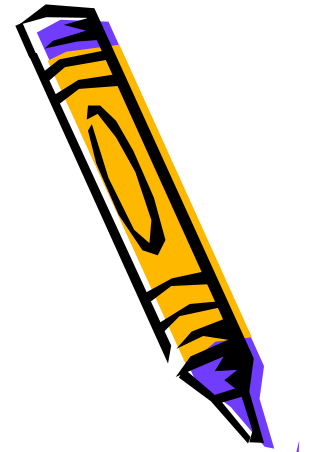

Reich Károly

Bezerédy Amália

- Köszönöm
figyelmüket!

- Kenéz Tünde
tkenez@lib.unideb.hu

